

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Neapolitana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66469](#)

P R O V I N C I A
N E A P O L I T A N A .

A B E T Neapolitana Provincia S o cietatis loca sex; socios ducētos virgini duos. in Domo Professa Neapolitana quatuor sunt, & quadraginta, in Collegio Neapolitano duo, & octoginta, in Nolano quadraginta tres, in Catacensi, & Ale tino: uiceni bini, Cirinolano quinque. Ad Societatem transiere vnuus, & triginta. Diem suū quinque obiere.

D O M V S P R O F E S S A
Neapolitana .

*S*piritualis Domus professæ status magnum hoc anno cœpit incrementū, domi de pīs rebus collationibus institutis: qui fructus etiam in proximos redundauit. Tres, & viginti de nostris, Quadragesimæ tempore, alij alio concionū caussa dimissi sunt: qui autem in vrbe constiterunt, ex ijs tres habuere conciones, qui iudicio omnium doctrinæ, pietatisq. primas retulerūt. His concionibus cum fructus alius partus est plurimus, tum inductus quidam, vt cum vetere inimico rediret in gratiam; idq. etiā concionatoris voce voluit prædicari. quo exemplo incitata mulier quædā, odium, quod sextum iam annum ob filij cædem gerebat, sponte depositit. Alius necem sororis remisit. strenuus item miles cum fuste à commilitonis sui famulo fuis set

set petitus; iniuriam omnem nostris deprecantibus concessit. Aeris restitutiones factæ permultæ: quarum vna duum millium aureorum fuit. Meretrices quindecim ad honestatem traductæ. Templo preciosa aliquot ornamenta collata; in his aræ vestis argentea auro intextæ, centum quinquaginta aureorum precio, ab Duciis Vrbinatis filiis Bisiniani Principis uxore donata est. Sacerdos quidam æstate in Montem Leonis profectus (oppidi nomen id est) cum alia multa præclare, tum sodalitatem ad prauam iurandi consuetudinem tollendam instituit. eius sodales hanc sibi ipsis legem indixerunt, ut si quando palam temere iurauerint, pœnæ loco terram illico in publico deosculentur: quæ lex ab ijs sanctissime seruatur. Patris etiam eiusdem opera. & labore, pax inter duos præcipuos Calabriæ Regulos conciliata est.

COLLEGIVM NEAPOLITANVM.

NEque minor ad pietatem accessio ijsdem spiritualibus collationibus in Collegio Neapolitano facta est: ex quibus quo fructus maior colligeretur, ipsum Collegium duas in partes distributum est; curatumque, ut rerum spiritualium Præfector d' reliquis occupationibus liber, in vnam fratrum utilitatem, ac progressum incumbat. Instituta etiā, vel renouata potius est Doctrinæ Christianæ schola, ad quam festis singulis diebus magnus fit hominum concursus; quibus non solum Christianæ fidei elementa, sed etiam ratio traditur precandi Deum; opportunaque cohortatione

tione ad Sacramentorum frequentiam excitantur. Congregationes maiorum, minorumque melius habuerunt nunquam: eius tamen quæ à Conceptione B. Virginis Mariæ nomen accepit, singularis existimatio est; atque ita multi sunt, qui nomina dare velint, ut facelum iam eos non capiat. quater hoc anno quadraginta horarum in priuato facello habita ab ijs est supplicatio: triginta circiter ex ijs in varijs religiosorum familijs Deo sese dedicarunt.

Ex hoc Collegio missiones factæ sunt duæ, altera Barulum, Andriam altera. Baruli cum multa è re diuina gesta sunt, tum impulsus quidam, ut inimicitias deponeret, quas intimo odio, & corde annum iam septimum gerebat. Andriæ vero non solum conciones habitæ; sed etiam casus conscientiæ explicati, atque de ijs inter Clericos collationes introductæ. inter laicos autem instituta sodalitas est, in quam adscripti qui sunt, ij decimo quinto ad summum die communicaunt: atque cum alijs pietatis muneribus, tum hominibus pacificandis diligenter inuigilant.

COLLEGIVM CATAENSE & Aletinum.

CV M anno superiore Antistes Cataensis defunctus esset, in eius locū Bononiensis Vicarius, vir prudentia Doctrinaque insigni, Paleotti Cardinalis alumnus est suffectus. is & nos amat plurimum, & postridie quam vrbem inijt, summo mane ad Collegiū venit humanitate, ac benevolentia singulari: neque aggreditur quidquam non consulto Rectore. concioniibus in templo nostro frequens interest; interdum etiā

Eucha-

Eucharistiæ sacramentum populo administrat: idem nostrum concionatorē, qui fidei Christianæ capita multitudini edisserat, habere voluit. quid multa? eius omnia in nos benevolentiae summæ officia ita constat, ut à nullo maiore benevolentia desiderare possimus. Quā eandem benevolentiam ciuitas præstat: cū enim ē nostris quidam esset mortuus, ciuitas vniuersa vestē mutant, funusque lacrimis, & omni officio prosecuta est: ad horologium quoque fabricandum sumptus attribuit. Magistratus propterea, & Antistes coniunctis studijs P. Rectorem adiere, orantes, vt discordijs tollendis, pacificationibusque confirmandis cum Episcopo operam daret. Fratres Dominicanī cum ea in urbe suos conuentus haberent, Theologiæ quæstiones, ut mos est, per triduum proposuerūt: quibus in disputacionibus nostri (neq. enim aliis quisquā disputādi caussa apparuit) apud Fratres comitatis, apud reliquos etiā. Doctrinæ laudem retulerunt. Societatem iniere duo; quorum alter eius rei caussa plurimum est à parentibus vexatus; initio enim miscentes precibus minas, in omnes partes versarunt adolescentis animum: ubi constantem vident, scholarū nostrarum aditu interdicūt; addunt insuper vincula, ne quō ipsis iniurias aufugiat. cum autem adolescens in omnem occasionem intētus, fugam aliquando Neapolim versus cœpisset; mater misit statim, qui eum à fuga retraherent: ipsa vero doloris impatiens, suique impotens ad nostrum templo venit, omniaque eiulatu, & vociferatione compleuit. paucis interiectis diebus filius aliam rursus fugiendi nactus opportunitatem, nauī, ne facile

C 2 ad inse-

ad insequendum parentibus esset, Neapolim contendit: neque multum absuit, quin ille paterni affectus, ac blanditiarum domi victor, Neapoli socrorum, quos parentes subornarunt, insidijs, ac fraude caperetur: verum, quæ Deo gratiæ sint, mature cognita fraude, euasit.

Aletij iuuenis quidam, cum inimicum interficere omnino constituisset, nostrū templum forte præteriens precatum introit, diuinitusque repente permotus, ad Confessarij pedes accidit, omnemque vltiscendi furorē abiicit, pollicitus sacramenta sese in posterum frequenter obiturum. Oppidi cuiusdam incole cum à Domino multos iam annos dissiderent, ad concordiā, obediētiāque per nostros rediere. Christiana Doctrina duobus in templis traditur, pueris ita libentibus, vt plerique non solum ipsi conueniant, sed etiam parentes pertrahant. Duplex quoque Congregatio maiorum, minorūque instituta est, ex qua, vt se dant initia, fructus speratur uberrimus.

COLLEGIVM NOLANVM.

Collegio Nolano Domus est adnexa probatōnis, cuius tirones aliquot, dum sese ad Societatē conferunt, multa, & grauia sustinuerunt. Ex ijs vñ Societatis cupiditate flagrantem P. Provincialis, antequam ipsum in Societatem reciperet, rem iusserat prius cum graui aliquo viro communicare, quo scilicet teste, si opus esset, planum fieri parenti posset, filium à nostris no fuisse deceptum. Is animum suum Præsulū simpli-

simpliciter aperuit, qui multa sciscitatus ab adolescēte, tandem ipsum ad nos cum cubiculario remisit: sibi que placere dixit adolescentem in Societatem admitti. Parentes contra negare, vociferari proditum se, filiumque sibi per fraudem eripi, adeo ut adolescens Episcopo iurare sit coactus, eam se mentem nullius mortalis persuasu, sed vnius Dei impulsu suscepisse: patremque obiurgauit, quod perinde ac puer lacrimas tenere non posset. Paucis diebus post cum adolescentis (ut nouiorum mos est) pro inclusis in carcere stipem cogeret vicatim, ædesque paternas casu præteriret; pater factus obuiam filio, simulavit motum illum animi deferuisse, filijque consilium sibi iam vehementer probari; ad extreum vi eum retinere apud se voluit: filiusque ægre ab insani parentis manibus evasit; testatusque est, si sic perget agere, cum se deinceps patris loco non habiturum. Eadem fuit alterius adolescentis Neapolitani nobilissimi constantia, qui cum inscijs parentibus in Societatem receptus, Nolamque missus esset; posteaque graues ob caussas suis redditus, acerbissime est oppugnatus. Quam pugnā adolescens cū animo prospiceret, in itinere dum Nola Neapolim redit, ad eam sese comparauit, assidue meditans quid furenti patri, quid matri blandienti responderet, comitem de nostris vnum rogans identidem, ut patris personam tantisper susciperet, ut vicissim instando, ac respondendo sese ad resistendum magis acueret. Hac animi præparatione cum in vrbis conspectū venisset, certior factus est, portam vtitatam vrbis obsideri à suis, vi ipsum venientem exciperent: quare porta alia

C 3 vrbem

urbem ingressus, occultis itineribus Domum Professā ad P. Prouincialem recta se contulit. P. Prouincialis adolescentis parentes statim ad se euocauit, eisque filium tradidit orantem, atque obtestantem, ne se certissimo periculo obijcerent: his autem legibus tradidit, ut quindecim dies adolescentem apud se haberent, eiusque consilium explorarent; cum eo tamen, ne eum male ob eam caussam acciperent, neue aliquò amandarent. Vbi adolescens in parentum fuit potestate, grauissima cœpit oppugnatio, quæ perpetua ut esset non solum dies, verum etiam noctes; coegerunt parentes filium in eodem conclaui dormire, altercationesque ad medium usque noctem plerumque producebantur. Itaque adolescens aliquando, cum parentum custodiam sefelliisset, ad Archiepiscopum profugit; eique in conspectu plurimorum nobilium ad genua aduoluitur. Archiepiscopus rei nouitate commotus, surgit è sella, atque adolescentem dicere incipientem interfatus, in proximum cubiculum seducit, queritque ex solo, quid acciderit. exponit ille, quid à parente religionis caussa patiatur: orat, cum nostris agat, ut in Societatem recipiatur. Archiepiscopus adolescentis animum confirmauit; pollicitusque est eam sibi rem curæ futuram: sed grauiores curæ facile Archiepisci animum ab ea, quæ leuior videbatur, auerterunt. Interea Domi crescebant adolescenti molestiae: cumque domestici satis esse non viderentur, foris submittebantur, qui eum de sententia deducerent. verum ita accidit, ut omnes qui eum de religionis proposito depellere sunt aggressi,

gressi, aut sententiam ipsi mutarent, aut victi confusique abirent. Cum audiente patre, quidam hortarentur adolescentem, parentibus ut pareret, negauit se parentum numero habere eos, qui se ad Christi famulatum properantem morarentur. tum pater vociferans, Deceperunt te, inquit, Iesuitæ: quippe aliquot aureorum millia spe deuorarunt. Falsum, inquit, ille: aduocetur, si placet, Notarius aliquis; ego protinus cui iussiris, diuitiarū omnium spe, possessioneque cedam. Adamarunt, pater ait, ingenium tuum. scilicet id primum cum Patribus Societatis pactus sum, ut patinas eluam perpetuo. Nimirum bestia es, inquit pater: ideo circa huiusmodi te seruitio destinarunt. At modo me, filius ait, propter ingenium adamatum dixisti: pugnantia te loqui non vides? Isane, pater inquit, tamen in isto proposito non perstabis. Undecimum iam mensem hanc ego mentem suscepi, filius ait; Et confido qui mihi ad perseverandum vires adhuc suppeditauit Deus, eundem in posterum mihi non defuturum: utque intelligas, quam nihil mei me huiusc consiliū peniteat; iam nunc Deo, coram B.V. Maria, curiaque cœlesti vniuersa, perpetuam vœo castitatem, meque Societatem ingressurum, ut in ea viuam, ac moriar. his auditis, pater confusus, ac mœrens discessit. Alio tempore minitanti patri sua se illum manus obtruncaturum; respondit, ut illud ficeret, illud certe non effecturum, quin membris alijs alio dissipatis, ad Societatem Iesu cor aduolaret. Cum aliquando pater commemoratione ludorum, & spectaculorum, quæ in novi Proregis aduentum

C 4. appara-

apparabantur, filij animum titillaret: quæ spectacula, inquit ille, qui ludi quotidie Nolæ spectantur? cum aliis lucernam, scopas alius manufert, alius mensis ministrat, alius patinas eluit. Durauit contentio hæc ad undecimum usque diem. quo die cum mater de Societate nescio quid secus diceret, filiusq. liberius matris dicta refelleret; iratus pater ita pugnis, calcibusque eum cœcidit, ut, nisi tumultu exciti fratres patruelis duo accurrissent, interfectorus eum fuisse omnino viseretur: adolescens autem postea affirmauit, nunquam se maiorem animo cœpisse voluptatem. itaque cum ipsum pater post verbera in cubiculū sine lumine, lectoque inclusisset (non enim erat) illico genibus positis ingenti cum letitia Deo gratias egit, quod pro suo nomine illa pateretur. Vbi illuxit, pater pallium, calceosq. filio eripit, manicasque, ut eum constringat, poscit: sed accedit per opportune, ut eo ipso tempore magnæ auctoritatis vir domū ingrederetur; cui dum pater dat operam, filius fratri patruelis calceis, pallioque sumptis, cursu ad Collegium contredit. P. Provincialis cū, quæ contra pactorum fidem adolescens passus est, cognouisset; eum in Collegium recepit, dieque altero Nonam ad Novitiatum misit.

Alius adolescens cum inscientibus domesticis iteri se Neapolim versus dedisset, eo consilio, ut ad Societatem aggregaretur; à parente, qui ad septuaginta millia passuum fuerat insecurus, in patriam retractus est. is tamen opportunis, importunisque precibus apud patrem, & Episcopum usus, tandem à patre assensum abstulit: quin etiam pater ipse, religione aliqua credo inductus,

inductus, litteras ad P. Provincialem dedit, rogans, ut filium in Societatem admitteret; venturumq. se Neapolim, si opus sit, ut sua præsentia filij commendationem iuuaret.

COLLEGIVM CIRINOLANVM.

Collegium Cirinolanū ante aliquot annos inchoatum est: interea dum perficitur, quatuor de nostris in eo munera Societatis exercent. Templum magna ex parte constructum est; in eo casus conscientiae explicantur, ad quos præter Clerum vniuersum, alia quoque ciuium conuenit multitudo. Ex eo Collegio tū in cætera oppida, tum Barium Sacerdos unus euocatus est, ut nobilibus duobus capite damnatis præsto esset. quo in munere ita se Pater gesit, ut ciues de Collegio exstruendo cœperint cogitare. Ciuitas quingentorum aureorum annum rectigal constituit: ad quam summam ciues duo copiosi homines addunt in annos singulos aureos ducenos: ad sedem autem, situmq. coendum, aureorum duo millia deposita sunt. Archiepiscopus domum donauit nostræ quam coemimus continentem: neque desunt alij, qui ad supellectilem domesticam comparandā lautas eleemosinas suppeditēt.

Castrouillæ per Quadragesimam Sacerdos unus concionatus est. is graues inimicitias restinxit, quæ inter duos ciues primarios exarserant; eorumque alterum, cui facta fuerat iniuria, induxit, ut palam inimum complectetur. Duos, & triginta concubinarios (tot enim eo in oppido fuere) impulit, ut concubinas vel

nas vel dimitterent, vel in uxores legitimas duceret:
 Unus tamen ex eo numero repertus est homo flagitiosissimus, qui Salutaria Patris monita animo semper
 obstinato respueret. hunc erectum, atque alacrem fo-
 ro medio vagantem lapis ingens XXX. pondo (incer-
 tum, cuius incitatus manu) de caelo cecidisse creditus
 est, ad terram afflixit, atque prostrauit: quo ille
 casu triduum omnibus sensibus captus ia-
 cuit; quarto die cum tandem ad se
 reduisset, Patri confessus, ma-
 trimonio cum concubi-
 na coniunctus
 est.

PRO-